

KLAGANDE

A K J Energiteknik Aktiebolag, 556261-2910

Ombud: Advokat [REDACTED] och
biträdande jurist [REDACTED]

MOTPART

Luleå Energi Aktiebolag, 556139-8255

Ombud: Advokat [REDACTED]

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleås dom den 26 maj 2023 i mål nr 373-23,
se bilaga A

SAKEN

Upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Kammarrättens interimistiska beslut den 8 juni 2023 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

A K J Energiteknik Aktiebolag (AKJ) yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid i första hand anbudet från BK Tech Energy AB (BKT) förkastas och i andra hand att AKJ oavsett tilldelas kontraktet.

Luleå Energi Aktiebolag anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR I KAMMARRÄTTEN

AKJ anför i huvudsak följande till stöd för sin talan.

BKT uppfyller inte det obligatoriska kravet på reglerområde. BKT har i sitt anbud angivit att dess anläggning har en kapacitet motsvarande 20–100 procent. Dessa siffror är inte tekniskt möjliga utifrån det elfilter som BKT avser att använda för att filtrera rökgaspartiklar. Elfiltrets begränsningar medför att pannan inte kan upprätthålla ett operationsläge under 50 procents kapacitet. Det offererade elfiltret kräver ett minimumflöde för rökgaser om 6 500 m³/h vid rådande temperatur. Det är denna begränsning som medför att det ställda kravet på reglerområde mellan 25–100 procent inte uppfylls. [REDACTED] intyg styrker det AKJ har anfört i förvaltningsrätten.

Uppställande av funktionskrav i upphandlingar möjliggör för upphandlande enheter att få förslag på olika tekniska lösningar. Uppfyllandet av funktionskrav måste som alla krav utvärderas. Det är inte möjligt att anbudsgivaren först lämnar en teknisk lösning och sedan ändrar eller gör tillägg i den om det visar sig att funktionskraven inte uppfylls. Utvärderingen ska ske utifrån det underlag och den beskrivning av lösningen som inkom vid ingivande av anbudet. Luleå Energi Aktiebolag kan inte beakta spekulationer kring konsekvenser och risker i de fall rökgasflödet skulle understiga angiven

begränsning vid utvärdering av anbudet. Begränsningen kan inte bortses från eller ändras efter anbudstidens slut.

Vad som avses utgöra avtalsinnehåll mellan parterna efter tilldelningsbeslutet saknar betydelse i upphandlingsskedet. I upphandlingsstadiet ska Luleå Energi Aktiebolag, oberoende av kontraktsvillkor eller ABA 99 i övrigt, självt kontrollera om anbudsgivarna uppfyller de uppställda kraven i förfrågningsunderlaget. Luleå Energi Aktiebolag har genom punkten 1.3.1 i förfrågningsunderlaget avkrävt anbudsgivarna att lämna uppgifter om huruvida den offererade lösningen uppfyller de i upphandlingen ställda kraven. Prövningen ska därför ske i upphandlingsskedet. Syftet med att över huvud taget uppställa obligatoriska krav skulle gå förlorat om avvikelser från dessa kan hanteras på avtalsrättslig väg efter meddelat tilldelningsbeslut.

AKJ åberopar inte längre de övriga grunder som anfördes i förvaltningsrätten.

AKJ ger bl.a. in ett intyg utfärdat av [REDACTED] vid BioEld Norden AB.

Luleå Energi Aktiebolag anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning.

Aktuell upphandling är en funktionsupphandling enligt ABA 99 där stor frihet lämnas till leverantören att på valfritt sätt utforma anläggningen så att efterfrågad och utlovad prestanda uppfylls utifrån givna förutsättningar. Leverantören är även ansvarig för att uppfylla utlovad prestanda. I det fall motsägelser föreligger ska funktionskrav gälla före de tekniska lösningarna eller konstruktionerna.

Endast om det kommer fram omständigheter som uppenbart talar för att i något anbud lämnade uppgifter inte är riktiga har Luleå Energi Aktiebolag

haft anledning att ifrågasätta leverantörens uppgifter under upphandlingskedet. Vad som framkommit medför inte skäl att ifrågasätta vinnande anbuds uppgifter avseende reglerområde eller verkningsgrad. Det har inte funnits anledning att ifrågasätta de tekniska data avseende verkningsgrad eller reglerområde som angivits i något av anbudet. Det har inte funnits skäl att förkasta BKT:s anbud. I upphandlingen efterfrågade prestanda kan uppfyllas genom olika tekniska lösningar.

Luleå Energi Aktiebolag ger bl.a. in en promemoria av [REDACTED] vid Sweco och ett utlåtande av [REDACTED] vid Semix Consult AB.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vad målet rör

Luleå Energi Aktiebolag har i bilaga 6 till förfrågningsunderlaget ”Funktions- och utförandekrav” under rubriken 1.3.1 Allmänt bl.a. angett att förordat reglerområde för pannan är minst 25–100 procent och att anbudsgivaren specificerar sitt reglerområde.

Frågan i målet är om anbudet från BKT uppfyller uppställt funktionskrav rörande pannans reglerområde i punkten 1.3.1 i upphandlingsdokumentet. AKJ åberopar inte längre de övriga grunder som anfördes i förvaltningsrätten.

Ny utredning i kammarrätten

I [REDACTED] intyg anges i huvudsak följande. Frågeställningen är vid vilken angiven effekt som rökgasflödet är 6 500 m³/h vid rådande temperatur, vilket anges motsvara minsta tillåtna flöde vid anläggningens elfilter. Angivet minimumflöde för elfilter motsvarar ca 2,7 MW effekt.

Med 4,5 MW nominell effekt för pannan blir dess reglerområde med denna begränsning 60–100 procent.

I promemorian av [REDACTED] anges i huvudsak följande. Det finns inga uppgifter i tillhandahållna dimensionerande data från de båda företagen som föranleder att anbud ska diskvalificeras. Det framgår tydligt att elfilterbilagan från BKT är en informationsskrift från underleverantör som inte ska betraktas som data utlovade av bolaget. Det finns olika tekniska lösningar som kan uppfylla begärd prestanda. Korrosion i elfilter förekommer i praktiken främst vid undertrycksplacerat filter ifall otätheter uppkommer vid luckor eller vid avsaknad av schaktvärme. Det anses vara en överdriven farhåga att låta elfiltret bestämma minlastnivå så länge det är under en mindre andel av nyttjandetiden.

I utlåtandet av [REDACTED] anges i huvudsak följande. Kravet på reglerområde i förfrågan avser pannan, med vilket förstås den värmeproducerande tryckbärande enheten. Något krav på reglerbarhet för hela anläggningen har inte angetts i förfrågan. BKT har angett att pannan har ett reglerområde på 20–100 procent innebärande att reglerområdet är större än efterfrågat och således uppfyller angivet krav. För det fall begreppet ”panna” skulle avse hela pannanläggningen uppstår frågan om den anläggning som offererats av BKT uppfyller krav på att hela pannanläggningen ska ha en reglerbarhet på 20–100 procent. BKT har angett att man erbjuder ett rökgasfilter av fabrikat Scheuch. Detta filter har enligt redovisning i anbudet krav på ett lägsta rökgasflöde på ca 6 500 m³/h våt rökgas. I anbudet anges inte skäl till varför denna nedre begränsning finns. Erfarenhetsmässigt finns för den aktuella typen av filter i praktiken ingen nedre begränsning av flöde vid vilket stoftavskiljningsförmågan skulle begränsas. Däremot kan det av andra skäl vara olämpligt att driva filter vid alltför låga flöden. Några sådana risker bedöms erfarenhetsmässigt inte finnas vid förbränning av pellets av den typ som anläggningen är avsedd för. För det fall de uppgifter som lämnas av Scheuch avseende lägsta rökgasflöde ändå, i motsats till vad som betraktas

som beprövad erfarenhet i branschen, skulle finnas en absolut nedre begränsning av rökgasflödet genom filtret finns det inget som hindrar att filtret kan förses med system för recirkulation av rökgaser över filtret. Den eventuella nedre begränsning av flöde som skulle kunna finnas för filtret medför således ingen nedre begränsning av effektområdet för vare sig panna eller pannanläggningen som helhet. Den i intyget av [REDACTED] dragna slutsatsen är felaktig eftersom den omständigheten att filtret kan förses med system för recirkulation inte alls har beaktats. Sakkunniga i branschen borde vara medvetna om att det i praktiken inte finns några nedre begränsningar i flöde genom den aktuella typen av filter vid vilken filtrets stoftavskiljande förmåga skulle reduceras.

Kammarrättens bedömning

Kammarrätten anser, i likhet med förvaltningsrätten, att AKJ genom den i förvaltningsrätten ingivna beräkningen inte har gjort sannolikt att BKT:s anbud inte uppfyller kravet på reglerområde.

Av [REDACTED] intyg framgår att hans uppfattning är att angivet minimumflöde för BKT:s elfilter motsvarar ca 2,7 MW effekt och att med 4,5 MW nominell effekt för pannan blir dess reglerområde med denna begränsning 60–100 procent. Samtidigt framgår det av [REDACTED] utlåtande bl.a. att den eventuella nedre begränsning av flöde som skulle kunna finnas för filtret inte medför någon nedre begränsning av effektområde för vare sig panna eller pannanläggningen som helhet. Vidare har [REDACTED] bl.a. uttalat att det anses vara en överdriven farhåga att låta elfiltret bestämma minlastnivå så länge det är under en mindre andel av nyttjandetiden. Kammarrätten kan i sammanhanget konstatera att [REDACTED] och [REDACTED] resonemang är utförligare än [REDACTED].

Kammarrätten gör utifrån underlaget i målet den sammantagna bedömningen att AKJ inte gjort sannolikt att det reglerområde som BKT angett i

sitt anbud inte skulle vara tekniskt möjligt. AKJ har därmed inte gjort sannolikt att BKT:s anbud inte uppfyller kravet på reglerområde. Luleå Energi Aktiebolag har således inte brutit mot någon av principerna i lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, LUF, genom att utvärdera BKT:s anbud. Det saknas därmed skäl för ingripande enligt LUF. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Jessica Lovén
kammarrättsråd
ordförande

Carl Johan Fahlander
kammarrättsråd
referent

Malte Back
tf. kammarrättsassessor

Sara Olsson
kammarrättsfiskal
föredragande

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag (söndagsregeln).

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2011:1029) om om upphandling på försvars- och Säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Vid beräkningen av de tio dagarna gäller söndagsregeln. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16:e eller 20:e kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter:

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.